

HELSINGFORS GENERALPLAN

Plan för deltagande och bedömning

Hur utarbetas generalplanen och hur kan man delta i beredningen av den?

Helsingfors stadsplaneringskontor,
översiktsplaneringsavdelningens utredningar 2012:1

Helsingfors stad
Stadsplaneringskontoret

HELSINGFORS GENERALPLAN

Plan för deltagande och bedömning

13.11.2012

Hur utarbetas generalplanen och hur kan man delta i beredningen av den?

© Helsingfors stadsplaneringskontoret 2012

Grafisk design: Tsto
Layout: Juhapekka Väre
Bilder: Teina Rynnänen

Tryckeri: Kirjapaino Uusimaa 2012

ISSN 1458-9664

Innehåll

<u>Inledning</u>	5

1. Varför behöver Helsingfors en ny generalplan?

Helsingfors växer, bostäder behövs	6
Stadsstrukturen måste göras mer funktionell	6
Företagen behöver olika typer av lokaler	7
Fungerande internationella trafikförbindelser måste garanteras	7

2. Generalplanens struktur

Visionen, generalplanekartan och genomförandeprogrammet	8

3. Utgångspunkter och planer som påverkar generalplanen

Den nya generalplanen som en del av verksamhetsplan	9
Markanvändnings- och bygglagen	9
De riksomfattande målen för områdesanvändningen	9
Landskapsplanen	10
Generalplanerna	11
Detaljplaner	11
Övrig bakgrundsinformation	11

4. Vilka aspekter bedöms och undersöks i generalplaneringen?

Utredningar för arbetet	12
Undersökningar och utredningar i anslutning till generalplanen	12

5. Hur bedöms effekterna av generalplanen?

Planerings- och påverkningsområde	14
Effekter som ska bedömas	14
Ämnesområden för bedömning av generalplanens effekter	14

6. Hur framskrider planeringen?

Tidtabell för generalplaneringsprocessen	16

7. Hur kan jag delta?

Deltagning	17
Var hittar jag information?	17
Vem kan delta?	18
Vem utarbetar generalplanen?	18

<u>Kontaktuppgifter</u>	19

Inledning

Helsingfors stadsplaneringskontor inleder arbetet med att utarbeta en ny generalplan. Generalplanen är en långsiktig plan för markanvändningen som används för att styra utvecklingen av stadens samhällsstruktur. I Helsingfors har generalplaner utarbetats med cirka tio års mellanrum. Den nuvarande generalplanen, Generalplan 2002, vann laga kraft år 2006. Den nya generalplanen bereds så att Helsingfors stadsfullmäktige kan fatta beslut om den senast år 2016.

I Helsingfors har generalplanen ofta haft ett innehåll som inneburit en avsevärd förändring av stadsstrukturen. Dagens generalplanering fick sin början från generalplanen för år 1960. Utmaningen var att hitta nya stora områden för boende, eftersom det rådde allvarig bostadsbrist i Helsingfors. I generalplanen anvisades nya bostadsområden utanför stadskärnan. På detta sätt fick bl.a. Rönnebacka, Kånala, Kvarnbäcken och Gårdsbacka sin början. I generalplanen för år 1972 fastställdes tre områdescentrum: Böle, Malm och Östra centrum. Generalplanen kompletterades år 1976 med en delgeneralplan för stadskärnan, med hjälp av vilken man ville behålla stadskärnan bebodd. Då var det lönsamt att bygga om bostäder till kontor, och dessa så kallade dolda kontor (piilokonttorit) hotade stadens livskraft. Generalplanen för år 1992 var betydelsefull för Helsingfors utveckling, eftersom den anvisade en plats för en godshamn i Nordsjö. I generalplanen 2002 planlades lediga områden i hamnarna, såsom Busholmen och Fiskehamnen, för boende.

Generalplanen påverkar hur Helsingfors ser ut om några decennier. I den generalplan som nu bereds ingår en vision för markanvändningen år 2050. Stora förändringar i stadsstrukturen förverkligas långsamt. Exempelvis ingick Nordsjö hamn i de officiella planerna redan på 1980-talet, men togs i bruk först efter trettio år, år 2008. Det hann också gå cirka tre decennier efter att planeringen inleddes innan metron färdigställdes. Det tar omkring tjugo år att bygga en stadsdel med cirka 10 000 invånare.

Generalplanen har stor inverkan på helsingforsbornas liv. Den påverkar hur lätt det är att ta sig till jobb, service, hem och hobbyer samt huruvida det finns bostäder till rimligt pris i Helsingfors för olika skeden i livet. Generalplanen styr detaljplaneringen och den övriga mer ingående planeringen. Helsingfors är redan så gott som helt detaljplanerat, vilket innebär att de nuvarande detaljplanerna kommer att ändras på basis av den nya generalplanen. Även om Helsingfors kommer att förändras och förtätas, vill man bevara stadens särdrag och fina platser.

Generalplanen är Helsingfors stads ställningstagande i många frågor, vilka påverkar hela Helsingforsregionen. Sådana frågor är exempelvis trafiklösningarna samt utplaceringen av bostadsbyggande eller företag och infrastruktur. Vissa av dessa effekter är landsomfattande. Utarbetandet av markanvändningsplanen för Helsingforsregionen håller på att inledas vid sidan av arbetet med generalplanen. Också på grund av detta behöver Helsingfors dra upp riktlinjer för markanvändningen och trafiken inom stadens gränser så att man samtidigt beaktar utvecklingen i hela regionen. Den nya generalplanen gör det möjligt att utveckla den nuvarande stadskärnan oberoende av kommungränserna och planläggningsprocessen sammanlänkas med den regionala planeringen. Helsingfors har ett nära samarbete med de övriga kommunerna i huvudstadsregionen.

Stadsborna, grannstäderna, regionala aktörer och alla som är intresserade av ärendet är varmt välkomna att delta i arbetet med generalplanen. I planen för deltagande och bedömning beskrivs utgångspunkterna för generalplanen; hur planen utarbetas, hur den bedöms och hur man kan delta i arbetet.

1. Varför behöver Helsingfors en ny generalplan?

Helsingfors växer, bostäder behövs

Invånarantalet i Helsingfors överskred 600 000 invånare år 2012. År 2012 färdigställde stadens faktacentral en befolkningsprognos som sträcker sig fram till år 2050. I prognosen fastställs att befolkningsökningen kommer att fortsätta också i framtiden. Enligt det snabbaste tillväxtalternativet ökar befolkningen med 265 000 personer fram till år 2050. En tillväxt i den här storleksklassen skulle förutsätta byggande av över 190 000 nya bostäder under de kommande 40 åren.

Stadens tillväxt är en av de viktigaste orsakerna till att Helsingfors behöver en ny generalplan. Helsingfors måste kunna erbjuda bostäder till rimligt pris till den ökande befolkningen. Den nuvarande generalplanen innefattar inte tillräckliga områden som kan detaljplaneras för framtida behov. I Helsingfors har byggarbetena inletts på de områden som frigjorts i hamnarna på Busholmen och i Fiskehamnen. Utöver dessa kommer mycket att byggas under de närmaste åren i Kronobergsstranden, Ärtholmen, Kungseken, Böle och senare även i Östersundom. I dessa stora projektområden kan det enligt uppskattningar byggas cirka 70 000 bostäder, d.v.s. bostäder för cirka 120 000 invånare.

Omfattningen av den genomförda bostadsproduktionen är i väsentlig utsträckning beroende av storleken på den tomtmarkreserv som kan bebyggas. Enligt bedömningar borde dessutom cirka 9 miljoner våningskvadratmeter detaljplaneras utöver den nuvarande planreserven före år 2050, för att efterfrågan på bostäder ska förbli relativt stabil. Detta är inte möjligt utan en ny generalplan.

Stadsstrukturen måste göras mer funktionell

Motverkandet av klimatförändringen är en av de stora utmaningarna i planeringen av markanvändningen. Helsingfors stad har förbundit sig till att avsevärt minska sina växthusgasutsläpp. Före år 2020 ska utsläppsnivån från år 1990 ha minskat med 20 procent och målsättningen är ett helt utsläppsfritt samhälle före år 2050.

I stadsplaneringen är den mest direkta och sannolikt mest betydelsefulla metoden att dämpa klimatförändringen en förtätning av samhällsstrukturen. En fungerande stadsstruktur minskar t.ex. trafikbehovet, vilket leder till en minskning av de trafikutsläpp som orsakas av samhället. Generalplanen är ett centralt verktyg när det gäller att uppnå detta mål. Planläggningen kan vid behov också styra den regionala energieffektiviteten och eventuellt till och med det kalkylmässiga koldioxidavtrycket för invånarna i området.

Stadsdelarnas tillgänglighet är också viktig. Målet är att göra Helsingfors till en nätverksstad med inte bara goda radiella förbindelser till centrum utan också täckande tvärgående kollektivtrafikförbindelser, gärna i form av spårvägsförbindelser. De centrum som stöder sig på snabbspårvägen får en alldeles ny identitet och blir även mer attraktiva ur privata tjänsteleverantörers och företags perspektiv. I en sådan stadsstruktur är tjänsterna lättillgängliga även när någon tjänst saknas i den egna stadsdelen. Strukturen är motiverad också ur ett klimatperspektiv.

Företagen behöver olika typer av lokaler

Helsingfors är Finlands största arbetsplatskoncentration. I Helsingfors finns 17 procent av alla arbetsplatser i Finland och 55 procent av arbetsplatserna i Helsingforsregionen. Helsingfors absoluta centrum och innerstaden utgör det starkaste området i regionen med tanke på näringsverksamheten.

En ny generalplan behövs för att säkerställa att Helsingfors även i framtiden är en attraktiv stad ur näringsverksamhetsperspektiv. Då har stadsborna också i fortsättningen tillgång till arbetsplatser och bra service.

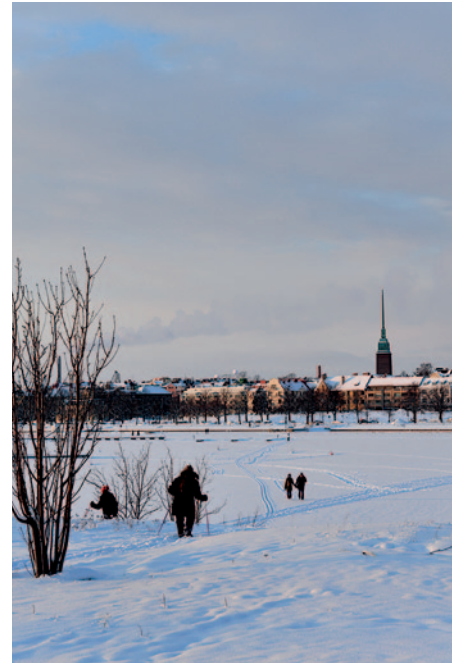
En mångsidig näringsstruktur förutsätter näringsområden med olika typer av profiler. Kontors- och affärslokaler i Helsingfors och huvudstadsregionen är föremål för den största efterfrågan. En fungerande stadsregion behöver emellertid också områden med förmånligare verksamhetslokaler samt platser där småindustri, partihandel, verkstäder och små verksamhetslokaler kan placeras.

De flesta företagsområdena i Helsingfors är utsatta för tryck att omvandlas antingen helt eller delvis till bostäder. Detta är inte önskvärt med tanke på en mångsidig utveckling av staden eller ur ekonomisk synvinkel. I den nya generalplanen kan staden visa sin starka vilja att utveckla sina företagsområden.

Fungerande internationella trafikförbindelser måste garanteras

En av den nya generalplanens uppgifter är att säkerställa att Helsingfors är en internationellt konkurrenskraftig stad. Planeringen av markanvändningen måste möjliggöra goda trafikförbindelser. I detta ingår exempelvis smidiga och snabba tågförbindelser till Europa samt stärkande av logistikrutorna i den ekonomiska regionen kring Finska viken. Några exempel är en snabb järnvägsförbindelse till S:t Petersburg och eventuellt en tunnel mellan Helsingfors och Tallin, vilket skulle möjliggöra en anslutning till Rail Baltica och därigenom en snabb järnvägsförbindelse till Mellaneuropa.

Även hamnarna har fortsättningsvis en viktig roll i Helsingfors stadsstruktur. Under den föregående generalplanens tid frigjordes mark från hamnfunktioner för att bygga nya bostadsområden. Den nya generalplanen måste definiera hur de återstående hamnarna på ett bättre sätt ska kunna sammankopplas med stadsstrukturen, vart olika funktioner ska riktas i framtiden och hur trafikarrangemangen i hamnarna ska skötas.

2. Generalplanens struktur

Visionen, generalplanekartan och genomförandeprogrammet

Den nya generalplanen består av tre delar: visionen, generalplanekartan och genomförandeprogrammet.

- **Vision 2050** utgör målsättningen för markanvändningen på lång sikt fram till år 2050. Grunden för visionsarbetet är idén om Helsingfors som en nätverksstad för spårtrafiken, med ett expanderande, starkt huvudcentrum–innerstaden. I visionen granskas Helsingfors också som en del av regionen och av nätverket av europeiska storstäder.
- **Generalplanekartan** inklusive beteckningar styr detaljplaneringen fram till omkring år 2030 eller tills nästa generalplan utarbetas. Under planeringens gång fastställs generalplanekartans exakthet. Generalplanebeskrivningen innehåller en stor mängd förtydligande material. I beskrivningen finns information om motiveringarna till och effekterna av planlösningen. Beskrivningen innefattar förtydligande material.
- **I genomförandeprogrammet** presenteras de metoder som används för att uppnå målen i generalplanen. Där definieras också tidtabellen och ordningsföljden för genomförandet av generalplanen. I genomförandeprogrammet kan t.ex. detaljplaneringsordningen fastställas.

3. Utgångspunkter och planer som påverkar generalplanen

Den nya generalplanen som en del av verksamhetsplan

Stadsplaneringsnämnden har godkänt utarbetandet av den nya generalplanen för Helsingfors som en del av stadsplaneringskontorets verksamhetsplan för åren 2012–2014. I genomförandeprogrammet för boende och därmed förknippad markanvändning som godkändes av stadsfullmäktige hösten 2012 konstateras att Helsingfors ska upprätta en generalplan under följande fullmäktigeperiod.

Upprättandet av generalplanen styrs av markanvändnings- och bygglagen, de riksomfattande målen för områdesanvändningen (VAT) som är baserade på lagen samt landskapsplanen.

Markanvändnings- och bygglagen

Enligt markanvändnings- och bygglagen är syftet med generalplanen att i allmänna drag styra samhällsstrukturen och markanvändningen i kommunen samt att samordna funktionerna. I generalplanen anges principerna för den eftersträlvade utvecklingen och anvisas nödvändiga områden till grund för den detaljerade planläggningen och annan planering samt bygga och annan markanvändning.

I lagen fastställs dessutom att en gemensam generalplan ska utarbetas för städerna Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla. Den nya generalplanen för Helsingfors utarbetas så att den i fortsättningen skapar förutsättningar också för upprättandet av en gemensam generalplan för huvudstadsregionen.

De riksomfattande målen för områdesanvändningen

De reviderade riksomfattande målen för områdesanvändningen trädde i kraft år 2009. I generalplaneringen av Helsingfors säkerställs att lösningarna i planen främjar dessa mål. I de riksomfattande målen betonas särskilt en enhetligare samhällsstruktur och

goda kollektivtrafikförbindelser – i synnerhet spårtrafikförbindelser samt fotgängar- och cykelförbindelser – samhällenas och livsmiljöernas ekologiska, ekonomiska, sociala och kulturella hållbarhet, energifrågor samt anpassning till klimatförändringen. Förutsättningar för en hälsosam och säker stadsmiljö ska skapas. I planeringen av områdesanvändningen ska man säkerställa att det finns tillräckligt med tomtmark för bostads- och arbetsplatsbyggande. Du hittar mer information om målen på adressen www.ymparisto.fi/vat.

Enligt de särskilda målen gällande Helsingforsregionen ska Helsingforsregionen utvecklas till ett internationellt konkurrenskraftigt nationellt huvudcentrum genom att skapa förutsättningar för tillräckligt och mångsidigt bostads- och arbetsplatsbyggande, fungerande trafiksystem samt en bra livsmiljö. En annan målsättning är att främja en enhetligare samhällsstruktur som stöder sig på kollektivtrafiken, i synnerhet på spårtrafiken, samt stärka de regionala centrumens roll som bostads-, arbetsplats- och servicecentrum.

Dessutom är en målsättning för Helsingforsregionen att säkerställa tomtmarkens tillräcklighet i områdesanvändningen för att trygga bostadsproduktionen. Betydande byggande ska placeras i ett serviceområde för kollektivtrafik, i synnerhet spårtrafik. Tillräckligt omfattande och attraktiva områden som lämpar sig för rekreationsanvändning och uppfyller befolkningens behov samt kontinuiteten hos det grönområdesnätverk som förenar dessa områden ska tryggas.

Landskapsplanen

Generalplaneringen i Helsingfors styrs av landskapsplanen för Nyland, som trädde i kraft år 2007. Landskapsplanen förnyas som bäst och målsättningen är att planen ska godkännas i landskapsfullmäktige år 2012.

Den förnyade landskapsplanen innefattar fyra centrala planeringsprinciper: en enhetligare områdes- och samhällsstruktur, stärkande av metropolområdets konkurrenskraft, planering av servicenätverket för handeln som en del av områdes- och samhällsstrukturen samt styrning av byggandet i byarna och den övriga glesbygden.

I förslaget till landskapsplan styrs metropolområdets tillväxt i första hand i anslutning till den nuvarande samhällsstrukturen. Landskapets konkurrenskraft tryggas genom att förbereda sig på att genomföra nya spårförbindelser från Helsingfors i riktning mot Åbo och S:t Petersburg. Dessutom anvisas bland annat

De riksomfattande målen för områdesanvändningen (2009)

- Styr upprättandet av landskapsplanen och generalplanen

Landskapsplanen för Nyland (2012)

- Styr upprättandet av den nya generalplanen för Helsingfors

Den nya generalplanen för Helsingfors (2016)

- Styr kommande ändringar av detaljplanen

De riksomfattande målen för områdesanvändningen och landskapsplanerna för Nyland styr upprättandet av Helsingfors generalplan. När den nya generalplanen för Helsingfors vinner lag kraft, kommer den att styra ändringar i detaljplanen.

en förbindelse mellan Helsingfors och Tallin, Flygbanan och Centrumslingan i planen. Till helheterna i planen som stärker konkurrenskraften hör också stärkandet av tvärgående och radiella trafikförbindelser. I förslaget till landskapsplan har tvärgående kollektivtrafikförbindelser utmärkts. Placeringen av stora regionala detaljhandelsenheter samt dimensioneringen och tidsplaneringen av projekten stöder mer effektivt än tidigare utvecklingen av den övriga samhällsstrukturen.

Generalplanerna

Den nuvarande generalplanen för Helsingfors, Generalplanen 2002, vann med undantag för området vid Malms flygplats laga kraft år 2006. Därefter har en underjordisk generalplan för Helsingfors upprättats år 2011 samt flera delgeneralplaner. Områdena Busholmen, Mellersta Böle, Fiskehamnen, Kungseken och Kronobergsstranden omfattas av en gällande delgeneralplan. Planerna upprättades åren 2006–2011. I dessa områden ersätter delgeneralplanerna Generalplanen 2002, d.v.s. de styr den mer detaljerade planeringen av områdena.

För tillfället bereds delgeneralplaner för Ärtholmen, Norra Haga, Havsrastböles västra strand, Björkholmen, Stenudden och Vårdö. Dessutom pågår beredningen av en gemensam generalplan för Östersundom i samarbete med Helsingfors, Vanda och Sibbo. Målsättningen är att den gemensamma generalplanen för Östersundom ska godkännas under år 2013.

Detaljplaner

Helsingfors är nästan helt detaljplanerat. Områden som inte har detaljplanerats finns fortfarande i bl.a. Norra Nordsjö, Ramsöudden och Havsrastböles västra strand, Vårdö, de norra delarna av Gammelstadsfjärden, Stenudden, Hertonäs, Sandhamn, den tidigare nedre bangården i Böle, området mellan Krämertsskog-Månsas-Dammen på båda sidorna om Tusbyleden och i den norra delen av Malms flygfält. Östersundomområdet saknar ännu nästan helt detaljplan. Den nya generalplanen kommer att styra upprättandet av detaljplaner samt ändringar i gällande detaljplaner.

Övrig bakgrundsinformation

När Helsingfors generalplan utarbetas beaktas som utgångsdata flera strategier, planer och utredningar som är under arbete eller redan har färdigställts. De viktigaste av dessa har samlats i nedanstående lista.

STRATEGIER, PLANER OCH UTREDNINGAR SOM SKA BEAKTAS I UPPRÄTTANDET AV GENERALPLANEN:

Helsingfors strategiprogram 2009–2012 (Stadsfullmäktige 2009)¹

Helsingin seudun kehityskuva 2050, "Rajaton Metropoli" MAL-neuvottelukunnan puheenvuoro (gemensam utvecklingsbild för de 14 kommunerna i Helsingforsregionen, MBT-delegationen 2011)

Helsingforsregionens trafiksystemplan (HLJ 2011), utarbetandet av HLJ 2015 har börjat²

Kotikaupunkina Helsinki 2012 – Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2012 (Stadsfullmäktige 2012)

Kaupungista seutu ja seudusta kaupunki, Helsingin maankäytön kehityskuva (Stadsplaneringsnämnden 2008, stadsplaneringskontorets publikation 2008:4)

Miljöpolicy för Helsingfors (Stadsfullmäktige 2012)

1 Strategiprogrammet för Helsingfors utarbetas alltid i början av fullmäktigeperioden. Helsingfors strategiprogram 2013–2016 är under beredning. Stadsfullmäktige fattar beslut om det nya strategiprogrammet våren 2013.

2 Helsingforsregionens trafiksystemplan (HLJ 2011) är en trafikplan för de 14 kommunerna i Helsingforsregionen som färdigställdes år 2011 under ledning av samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT).

4. Vilka aspekter bedöms och undersöks i generalplaneringen?

Utredningar för arbetet

Utredningar för arbetet med generalplanen har redan gjorts ur många olika synvinklar och om många olika ämnen. På basis av utredningarna har utgångspunkterna och målsättningarna för generalplaneringen definierats. I takt med att planeringen framskrider preciseras utredningsbehoven och under processens gång kommer man att göra olika utredningar, undersökningar och planer som används både i planeringen och när effekterna av planens genomförande bedöms.

Undersökningar och utredningar i anslutning till generalplanen

- I befolkningsprognosen för Helsingfors och Helsingforsregionen 2012–2050 (Faktacentralen, Stadsforskningen) beskrivs fyra olika scenarier för befolkningsökningen. Enligt den snabbaste tillväxtprognosen ökar befolkningen i Helsingfors med 265 000 personer före år 2050. Detta innebär 192 000 nya bostäder under de kommande 40 åren. Under de senaste 40 åren har cirka 160 000 bostäder byggts i Helsingfors.
- Enligt planreservutredningen (2012) bör åtminstone 9 miljoner våningskvadratmeter planläggas för boende före år 2050 utöver byggandet i Östersundom och andra nuvarande projektområden om efterfrågan på bostäder fortsätter att likna den vi ser idag.
- I tillgänglighetsgranskningar (2012) har den nuvarande tillgängligheten till företag och tjänster i huvudstadsregionen utretts på makronivå. Granskningar genomförs under hela planläggningsarbetet med fokus på vilka effekter förändringar i tillgängligheten har på kollektivtrafiken och områdenas konkurrenskraft samt en eventuell differentiering av områdena.
- I de stadsekonomiska granskningarna (2012) utvärderas på basis av befolkningsprognosen och planreservutredningen vilka effekter planläggningen har på bl.a. tomtutbudets tillräcklighet, bostadspriserna, arbetskraftens tillräcklighet, konkurrenskraften och stadens produktivitet. Under planläggningsarbetets gång genomförs fler utredningar och prognoser.
- På basis av internationella jämförelser har man i flera europeiska städer tagit upp liknande teman med anknytning till utveckling av samhällsstrukturen, såsom flera centrum, en förtätning av förstadsområdena, möjliggörande av effektiv kollektivtrafik, en energiförnuftig stadsstruktur och avvärjning av utvecklingen mot ojämlika stadsdelar.
- Granskningar av markanvändningen kommer att utföras i de viktigaste förändringsområdena, t.ex. de områden som påverkas av Jokerrutterna (snabba tvärgående kollektivtrafikrutter: Joker 1, 2 och 3), miljöerna omkring den s.k. vetenskapsspårvägen som går från Otnäs via Böle och Vik, stationsomgivningarna, miljöerna omkring leder av motorvägskaraktär samt sådana stadsdelar eller

områden där befolkningen enligt prognoserna kommer att minska. Dessutom genomförs utredningar för att främja kompletterande byggande.

- Beträffande tjänster och näringsverksamhet pågår utredningar med följande teman: marknadsfokuserade scenarier för företagsområdena i Helsingfors, regionala företagskluster samt företagsområdena i Helsingfors. År 2013 påbörjas en utredning av servicenätverket inom handel och offentlig service.
- I utvecklingsbilden för grönområdena skapas en bild av den framtida grönområdesstrukturen i Helsingfors. Frågor med anknytning till rekreation, kulturmiljö, landskap och natur utreds. Temana är utveckling av rekreationsområdenas funktion, en grönnätverksstad, värnande om och värdesättande av landskapets kulturarv, att svara på de utmaningar som klimatförändringen innebär vad gäller grönområdena, trygga av den naturliga mångfalden, dagvatten, små vattendrag och stränder.
- Trafikutredningarna och -planerna grundar sig på trafiksystemplanerna HLJ 2011 och HLJ 2015. Dessutom utförs bl.a. en intervjuundersökning och en hamnundersökning.
- De tekniska utredningarna undersöker vilken infrastruktur som behövs för samhällsservicen.
- I utredningarna gällande klimatförändringen ligger fokus på bl.a. klimateffekterna av regionala befolkningsplaceringsscenarier, för att man ska få riktgivande uppskattningar om vilka klimateffekter alternativa utvecklingsvägar av stadsstrukturen kunde ha.

5. Hur bedöms effekterna av generalplanen?

Planerings- och påverkningsområde

Den nya generalplanen för Helsingfors utarbetas för hela Helsingforsområdet. I planområdet ingår dock inte Östersundområdet, som tidigare tillhörde Sibbo och införlivades med Helsingfors år 2009. För detta område utarbetas som bäst en gemensam plan för Östersundom i samarbete med Sibbo och Vanda. Du hittar mer information om planen på adressen www.yhteinenostersundom.fi.

Området som påverkas av Helsingfors generalplan omfattar huvudsakligen huvudstadsregionen och Helsingforsregionen. Exempelvis har bostadsbyggandets omfattning och placering eller trafiklösningarna betydande regionala effekter. Landsomfattande effekter uppstår bland annat genom tillämpningen av användningsändamålen för riksomfattande områden samt genom stora trafiklösningar. Områdena som är föremål för väsentliga effekter preciseras under planläggningsarbetets gång.

Effekter som ska bedömas

Bedömningen av effekter producerar information om betydande effekter av genomförandet av den nya generalplanen. Information om effekterna produceras och utnyttjas under hela planläggningsprocessen.

Bedömningarna av effekterna grundar sig på existerande utredningar och utredningar som sammanställs under planläggningsprocessens gång. Planläggaren ansvarar för bedömningsarbetet. Stadens ämbetsverk och affärsverkens experter har en betydelsefull roll i bedömningsarbetet. Vid behov anlitas utomstående experter. I bedömningen drar man nytta av nya verktyg som stöder planeringen. Dessa är bl.a. stadsplaneringskontorets verktyg för utvärdering och uppföljning av planläggningen (KARVI), verktyget för bedömning av planläggningens ekoeffektivitet (HEKO) som utvecklats i samarbete mellan Helsingfors och VTT samt ett motsvarande verktyg avsett för bedömning av ekoeffektivitet (KEKO) som utvecklats i samarbete mellan Helsingfors, tretton andra städer samt de centrala forskningsanstalterna inom branschen (VTT, SYKE, Aalto-universitetet).

Effekterna av genomförandet av generalplanen bedöms för de ämnesområden som beskrivs i listan "Ämnesområden för bedömning av generalplanens effekter". Listan preciseras i takt med att arbetet framskrider. Resultaten av bedömningen av effekter presenteras under planeringens gång som en del av planmaterialet. En sammanfattning av bedömningarna kommer att ingå i planbeskrivningen.

Ämnesområden för bedömning av generalplanens effekter

- **Områdes- och samhällsstruktur:** En bedömning av omfattningen och placeringen av bostäder, arbetsplatser, tjänster och rekreationsområden, samhällsstrukturens funktion och enhetlighet samt möjligheterna att utnyttja existerande samhällsstruktur, servicenätverk och samhällstekniska nätverk.
- **Trafik:** En bedömning av effekterna på trafikarrangemangen och -kostnaderna,

trafikmängderna, miljön, kollektivtrafiksystemet, nätverket av huvudvägar och huvudgator, huvudnätverken för cykel- och fotgängartrafik samt trafikens funktion.

- **Samhälls- och energiekonomi:** Planens effekter på stadsekonomi bedöms. Energiekonomin granskas med avseende på produktion, distribution och förbrukning av energi.
- **Ordnande av teknisk service:** Regionala perspektiv och servicesäkerhetsperspektiv granskas.
- **Natur, naturlig mångfald och naturresurser:** Effekterna av byggande och ökad rekreationsanvändning på den naturliga mångfalden och Natura-områdena bedöms.
- **Landskap, stadsbild, kulturarv och bebyggd miljö:** En bedömning av effekterna på nationellt och lokalt betydelsefulla landskapsområden, kulturmiljöer, byggnadsarv, fornlämningar enligt lagen om fornminnen och bebyggda miljöer.
- **Jord- och berggrund, vattendrag:** Effekterna av planens genomförande bedöms.
- **Människornas levnadsförhållanden och livsmiljö:** En bedömning av verksamhetsmiljöernas miljövänlighet och -säkerhet, trivsel och funktion, bostadsutbudet som möjliggörs av markanvändningslösningarna samt aktivitets- och rekreationsmöjligheter för olika befolkningsgrupper. Dessutom bedöms effekterna på tjänsterna och servicenätverket.
- **Klimateffekter:** En bedömning av effekterna av planens genomförande på klimatförändringen och förmågan att anpassa sig till klimatförändringen.
- **Ekoeffektivitet:** Generalplanens totala ekoeffektivitet bedöms.
- **Verksamhetsförutsättningar för näringslivet:** De stadsstrukturella lösningarna bedöms med utgångspunkt i näringslivets etableringsmöjligheter och verksamhetsförutsättningar.

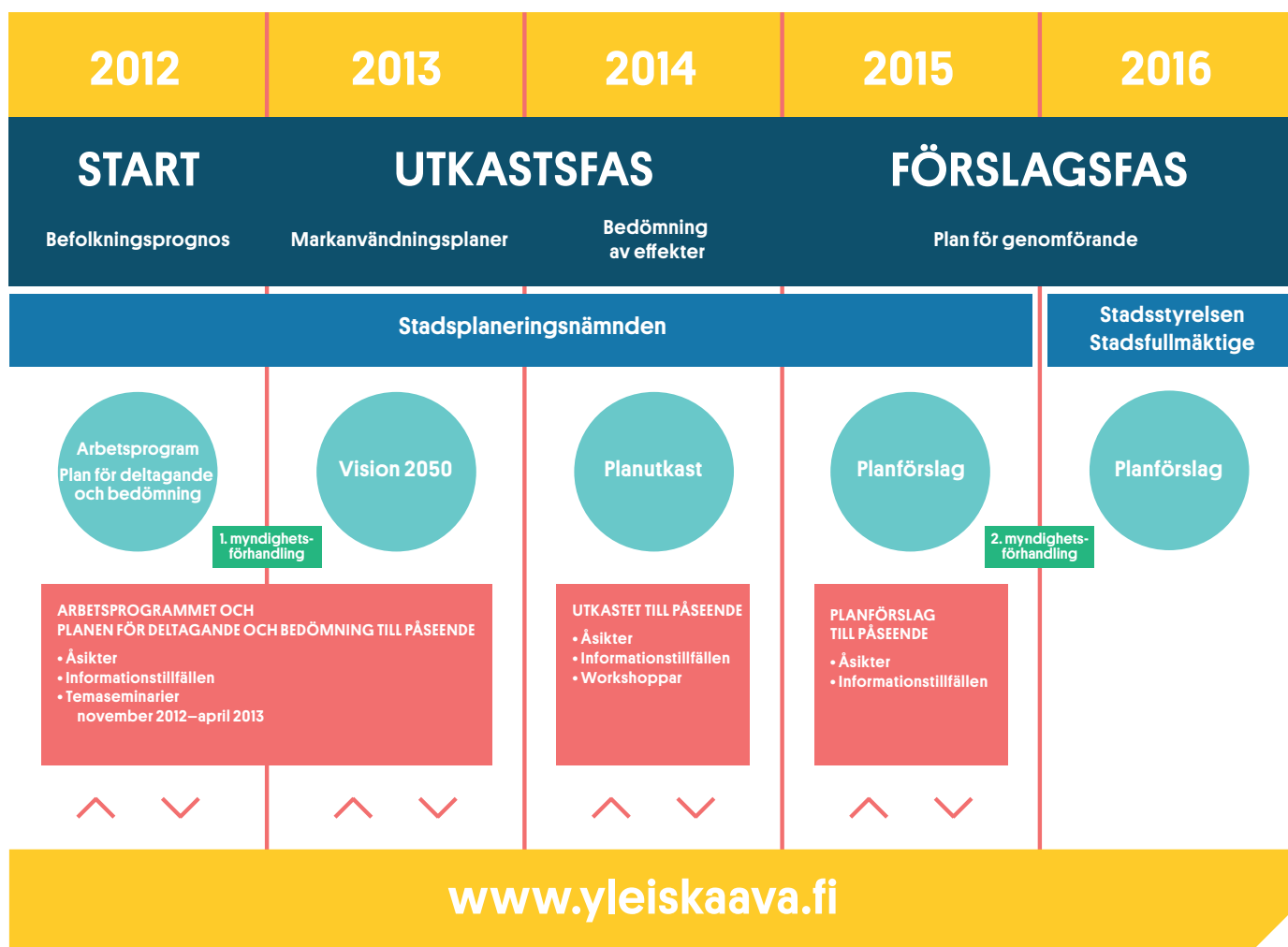
6. Hur framskrider planeringen?

Tidtabell för generalplaneringsprocessen

År 2012 har redan olika utredningar och undersökningar genomförts för planeringen. I slutet av år 2012 kommer den här planen för deltagande och bedömning samt utgångspunkterna och arbetsprogrammet för generalplaneringen att behandlas av stadsplaneringsnämnden. Därefter framläggs de offentligt till påseende. År 2013 sammanställs Vision 2050 för generalplanen och olika markanvändningsplaner. Utifrån dessa bereds den första versionen av generalplanekartan, d.v.s. utkastet till generalplan. Målsättningen är att visionen ska behandlas av stadsplaneringsnämnden år 2013. Den eftersträlvade tidtabellen för behandling av planutkastet är år 2014.

År 2014 preciseras utkastet till generalplan till ett förslag till generalplan på basis av responsen om planutkastet, bedömningen av effekter, utredningarna etc. Samtidigt utarbetas ett genomförandeprogram för planen. Enligt den rådande uppskattningen kommer förslaget till generalplan att behandlas av stadsplaneringsnämnden år 2015 samt av stadsstyrelsen och stadsfullmäktige under år 2016.

Tidtabell för och deltagande i generalplaneringsprocessen.

7. Hur kan jag delta?

Deltagning

Du kan delta i beredningen av generalplanen under hela planeringsprocessen på flera olika sätt: genom att delta i evenemang, delta i diskussioner på webbsidorna för generalplanen, kontakta planerarna eller uttrycka din åsikt under de officiella tider när planen finns till påseende.

Målet med kommunikationen och växelverkan om projektet är att alla intresserade ska få information om planeringen och kunna delta i diskussionen om Helsingfors framtid.

Materialet framläggs officiellt till påseende i minst tre olika faser: när arbetsprogrammet och planen för deltagande och bedömning har färdigställts samt i planutkasts- och planförslagsfaserna. Under de tider då planerna finns till påseende ordnas informations- och diskussionstillfällen och invånarna har möjlighet att uttrycka sina åsikter om planerna. Materialet finns till påseende under fyra veckor åtminstone på följande platser:

- Virka Info, Helsingfors stadshus, Norra esplanaden 11–13
- Helsingfors stadsplaneringskontors utställningslokal Plattformen, Narinken 2
- www.hel.fi/ksv, under "Till påseende nu"

Dessutom ordnas andra interaktiva evenemang såsom seminarier, workshoppar, diskussionstillfällen och personliga möten. Processen inleds med en öppen seminariereserie om stadens framtid och de olika temana i generalplanen. Seminarierna ordnas mellan november 2012 och maj 2013. De olika temana behandlas också under evenemang riktade till mindre, särskilda målgrupper. Generalplanen framläggs också till påseende i april 2013 under den stadsplaneringsmessa som ordnas på Plattformen.

Bloggen på generalplanens webbsidor behandlar perspektiv på stadens tillväxt och temana i generalplanen. Bloggen skrivs av dem som bereder projektet och experter inom olika områden. Alla som är intresserade kan föreslå vilka ämnen som ska tas upp. I samband med varje inlägg öppnas en diskussion som du kan delta i på adressen www.yleiskaava.fi.

Denna plan för deltagande och bedömning finns till påseende mellan den 22 november och den 19 december 2012.

Var hittar jag information?

Information om generalplanen sammanställs på projektets webbsidor på adressen www.yleiskaava.fi. På sidorna kan du bekanta dig med materialet och följa med hur planeringen framskrider. Du hittar också aktuell information om evenemang. Alla dokument förknippade med projektet finns på stadsplaneringskontorets webbsidor www.hel.fi/ksv under "Planerna på kartan".

Du hittar det material som finns till påseenden på stadsplaneringskontorets webbsidor under "Till påseende nu". Staden informerar också om påseendetiderna med hjälp av tidningsannonser i åtminstone de tidningar som har godkänts av fullmäktige (Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet och Metro). Vid behov används också de lokala tidningarna som utkommer i de olika stadsdelarna.

Dessutom kan tidningsannonser publiceras om evenemang och diskussionstillfällen med anknytning till generalplanen. Du hittar också information om evenemangen på stadsplaneringskontorets Facebook-sida www.facebook.com/helsinkisuunnittelee.

Information om generalplanens planläggning publiceras varje år på våren i planläggningsöversikten. Växelverkansplanerarna eller de planerare som bereder generalplanen ger aktuell information. Du kan kontakta planerarna personligen per telefon eller e-post.

Vem kan delta?

Alla som är intresserade kan delta i beredningen av generalplanen. Markanvändnings- och bygglagen fastställer att intressenterna är markägare och -innehavare, invånare, bostadsaktie- och fastighetsbolag, företag och näringsutövare samt arbetande i planområdet och dess påverkningsområde, d.v.s. alla de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planen. Andra intressenter är föreningarna, organisationerna och samfunden som är verksamma i området. Även myndigheter vars verksamhetsområde behandlas i planen är intressenter. Åtminstone följande är intressenter:

- Invånare, arbetande, studerande
- Företag
- Invånarföreningar och andra medborgarorganisationer
- Olika typer av andra samfund
- Helsingfors stads ämbetsverk och inrättningar
- Samkommunerna i Helsingforsregionen
- Grannkommunerna och de övriga kommunerna i Helsingforsregionen
- De statliga myndigheterna
- Övriga myndigheter och offentliga samfund

Vem utarbetar generalplanen?

Stadsplaneringskontoret ansvarar för beredningen av Helsingfors generalplan. I arbetet deltar experter inom många olika områden, såsom generalplanerare, forskare inom olika områden, landskapsplanerare, planerare som är insatta i tekniska och ekonomiska frågor, trafikplanerare och -forskare samt detaljplanerare.

Generalplanen bereds i samarbete mellan alla förvaltningskommuner i Helsingfors stad, kommunerna i huvudstadsregionen och Helsingforsregionen, övriga myndighetsexperter och offentliga samfund. Dessutom samarbetar planerarna med invånare, företag, läroanstalter i huvudstadsregionen, föreningar etc.

Under planeringens gång ordnas separata förhandlingar, seminarier och workshoppar för myndigheter och andra experter. Medan planläggningsarbetet pågår samarbetar staden i synnerhet med grannkommunerna och regionen samt de statliga myndigheterna. Dessutom ordnas andra förhandlingar enligt behov. Myndigheterna blir ombedda att ge utlåtanden om åtminstone planutkastet och planförslaget.

Under planläggningsprocessens gång ordnas minst två lagstadgade myndighetsförhandlingar med NTM-centralen i Nyland, miljöministeriet, kommunerna och andra berörda sektormyndigheter. Den första myndighetsförhandlingen ordnas under den tid planen för deltagande och bedömning samt arbetsprogrammet finns till påseende i november 2012. Den andra förhandlingen ordnas när planförslaget har framlagts till påseende och man har fått åsikter och utlåtanden om planförslaget.

Kontaktuppgifter

Helsingfors stadsplaneringskontor

PB 2100 (Folkskolegatan 3)
00099 HELSINGFORS STAD
www.hel.fi/ksv

Beredning av generalplanen

Rikhard Manninen, generalplanechef, tfn 310 37160
Marja Piimies, generalplanearkitekt, tfn 310 37329
Anne Karlsson, ledande generalplanerare, tfn 310 37444

Trafikplanering

Matti Kivelä, byråchef, tfn 310 37145

Teknisk infrastruktur

Jouni Kilpinen, diplomingenjör, tfn 310 37251

Landskapsplanering, natur och kulturmiljöer

Raisa Kiljunen-Siirola, landskapsarkitekt, tfn 310 37209

Kommunikation

Heikki Mäntymäki, kommunikationschef, tfn 310 37368
Marja Lintula, informatör, nätkommunikation, tfn 310 37462

Växelverkan

Maija Mattila, växelverkansplanerare, tfn 310 37435
Juha-Pekka Turunen, växelverkansplanerare, tfn 310 37403

Publikationer och material

Anniina Tolonen, generalplanesekreterare, tfn 310 37438

För meddelanden som riktas direkt till en viss person är e-postadresserna i formatet:

fornamn.efternamn@hel.fi

En heltäckande lista över de planerare som deltar i beredningen av generalplanen finns på generalplanens webbsidor.

Skriftliga åsikter skickas till adressen:

Helsingfors stad, Registratorskontoret, Generalplanen
PB 10, 00099 Helsingfors stad,
(besöksadress: Stadshuset, Norra Esplanaden 11–13),
E-post: helsinki.kirjaamo@hel.fi

WEBBSIDORNA FÖR HELSINGFORS
GENERALPLAN

www.yleiskaava.fi

På sidorna kan du delta i diskussionen om Helsingfors framtid, fördjupa dig i teman på bloggen och följa hur projektet framskrider. Välkommen med och planera en bra stad!

